

S. Sayısı : 176

Gedikli küçük zabıt membalarına dair olan 2505 sayılı kanuna bir madde eklenmesi hakkında kanun lâiyhası ve Millî müdafaa encümeni mazbatası (1/790)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı : 6/1433

28 - IV - 1937

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

2505 sayılı kanuna bir madde eklenmesi hakkında Millî Müdafaa vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 19 - IV - 1937 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

I. İnönü

Esbabı mucibe

Gedikli erbaş olmak isteğe bırakılmakta ve bunların kara ordusunda 8, hava, deniz, sanatkâr da 12 sene hizmet etmeleri için kendilerinden taahhüd senedi alınmaktadır. Gedikli olarak yetiştirilenler bilhassa deniz, hava, sanatkâr, nakliye ve muhabere gibi makineli sınıflarda çalışanlar motör, elektrik ve ateşçilik gibi sanatlardaki bilgileri kuvvetlendikten sonra hariçte bulacakları fazla para ve ücrete tamah ederek kasten cürüm işlemleri ve bundan dolayı ordunun kendilerinden iş beklediği bir zamanda alâkalarının kesilmesi bunlara verilen emek ve yapılan masraflar boşa gidecektir. Bundan ötürü bu gibi halleri önlemek ve bunların orduda daha dikkatli ve dürüst hizmet etmelerini temin etmek maksadile her hangi bir suçtan dolayı rütbeleri almanlar hakkında 2505 sayılı kanuna bir madde eklenmesi muvafık görülmüştür.

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Millî Müdafaa encümeni

Karar No. 37

Esas No. 1/790

20 - V - 1937

Yüksek Reislige

2505 sayılı kanuna bir madde eklenmesine dair olup M. M. Vekilligince hazırlanan ve Başvekâletin 28 nisan 1937 tarih ve 6/1433 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla Millî müdafaa vekilligi siyasi müsteşarı ve alâkadar daire reisleri ha-

zır oldukları halde encümende okundu ve görüşüldü:

Kara, deniz ve hava ordularile sanatkâr nakliye ve muhabere gibi makineli sınıflar için yetiştirilen gedikli erbaşlardan bilhassa motör, elektrik ve ateşçilik sanatlarını öğrenenlerin hariçte buldukları fazla ücrete tamah

ederek taahhüd ettikleri hizmet müddetinden evvel ordudan ilişiklerinin kesilmesi için kasten cürüm işledikleri görülmektedir. Bu hareket ordu disiplinini rencide ettiği gibi kendilerinden randman almacağı bir sırada ordudan ayrılmaları da yapılan masraf ve emekleri boşa götürmektedir.

Bu teşebbüslere bir son vermek için Hükûmetin esbabı mucibesi encümenimizce de yerinde görülmüş ise de bu gibiler hakkında Hükûmetin kanun lâyihasında tesbit ettiği erlikle hizmet müddeti, muvazzaflık hizmetinin bir misli fazlasile olmayıp sınıfında kanunen mükellef tutulduğu muvazzaflık müddetinin yeniden erlikle yaptırılmasına ve bu lâyihanın ismi geçen 2505 sayılı kanuna ek olarak tasvihen tanzim edilmesine encümenimizce karar verilmiş ve yeniden yazılan kanun lâyihası Yüksek Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Sayın Başkanlığa sunulmuştur.

M. M. En. Reisi	M. M.	Kâtib
Diyarbakir	Erzurum	Samsun
<i>K. Sevüktekin</i>	<i>Ş. Koçak</i>	<i>R. Barkın</i>
Balıkesir	Kırşehir	Erzurum
<i>C. Esener</i>	<i>L. M. Özdeş</i>	<i>A. Akyürek</i>
Kocaeli	Antalya	Tokad
<i>N. Bozatak</i>	<i>C. Mengilbörü</i>	<i>H. Konay</i>

1492 numaralı kanununun 8 nci maddesi, gedikli küçük zabıtlardan sicil alamayanların terhislerini ve askerî ceza kanununun 29 ncu maddesi

de küçük zabıtlardan ağır hapse mahkûm olanların tardlarını emretmekte veya rütbelerini geri almaktadır.

Bu suretle rütbeleri geri alınan gedikli küçük zabıtlar esasen sınıflarına mahsus muvazzaflık hizmetlerini gedikli küçük zabıt olmadan evvel bilfiil yapmış olduklarından deniz, hava, sanatkâr sınıflarında bulunan gedikli küçük zabıtlara kanununun 12 seneden evvel bir nevi istifa hakkı vermeyen mecburî hizmetleri esnasında işledikleri cürümlerden dolayı rütbeleri alarak altı ay ve daha yukarı hapis cezasına mahkûm olanların bu cezaları umumî ceza evlerinde geçirmek üzere bunların da sicil alamayan arkadaşları gibi, ordu ile alâkaları kesilmek lâzım gelirken bu kerre teklif edilen kanun lâyihasında sülûsan müddeti olan sekiz seneyi ikmal edenler terhis edilmekte ve ilk hizmet senesinden itibaren sekizinci senenin sonuna kadar orada geçecek müddet zarfında işlenen suçlardan dolayı sekiz seneden velev bir gün dahi noksan olsa, aynı suçu işleyen gedikli küçük zabıtana erat olarak sınıflarına mahsus yaptırılmak istenilen denizde üç jandarmada 2,5 havada 2 ve karada 1,5 sene askerliği hakka ve adalete muğayir ve bundan başka bilhassa ağır cezalı bu kimselerin ordudaki vücudlarını umumî disiplin kaidelerine de çok zararlı görmekteyiz.

Sinop Elâziz
C. K. Incedayr *A. S. Ohkay*

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

2505 sayılı kanuna bir madde eklenmesi hakkında
kanun lâyihası

MADDE 1 — 2505 sayılı kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir:

(Mahkeme kararile rütbesi alman gedikli erbaşlardan taahhüd eyledikleri müddetin üçte ikisini bitirmiş olanlar terhis olunur. Bitirmemiş olanlara sınıflarına mahsus muvazaflık hizmetleri bir misli fazlasile tamamlattı (ır.).

MADDE 2 — Bu kanunun neşriden evvel rütbesi alınmış olan gedikli erbaşlardan halen silâh altında bulunanlar, bu kanun hükmüne tâbi tutulurlar.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini ic-
raya Millî Müdafaa vekili memurdur.

19 - IV - 1937

Bş. V. V.	Ad. V.	M. M. V.
Dr. R. Saydam	Ş. Saracoğlu	K. Özalp
Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
Ş. Kaya	Ş. Saracoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	C. Bayar
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. R. Saydam	Rana Tarhan	Muhlis Erkmen

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN DEĞİŞ- TİRİŞİ

2505 sayılı gedikli erbaşların membalarına dair
olan kanuna ek kanun lâyihası

MADDE 1 — Mahkeme kararile rütbenin geri alınmasını müstelzim bir ceza ile mahkûm olan gedikli erbaşlardan taahhüd ettikleri müd-
detin üçte ikisini bitirmiş olanlar terhis olunur. Bitirmemiş olanların sınıflarına mahsus muvaz-
zaflık hizmetleri erlikle yeniden yaptırılır.

MADDE 2 — Bu kanunun neşri tarihinden evvel mahkeme kararile rütbenin geri alınması-
nı müstelzim bir ceza ile mahkûm edilmiş olan-
lardan halen silâh altında bulunanlar dahi bu kanun hükmüne tâbi tutulurlar.

MADDE 3 — Hükümetin üçüncü maddesi aynen.

MADDE 4 — Hükümetin dördüncü maddesi aynen.